

Plan pracy
Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze
w 2025 r.

I. DZIAŁALNOŚĆ PODSTAWOWA

1. Zbiory biblioteczne, bazy danych, digitalizacja

1) Gromadzenie zbiorów:

- zakup nowości wydawniczych, w tym wydawnictw multimedialnych, druków XIX-XXI w. oraz czasopism ze środków własnych instytucji, z dotacji na zakup nowości w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0”, środków pozyskanych od sponsorów; zakupy realizowane będą w hurtowniach książek, w wydawnictwach, a także w księgarniach, antykwariatach, na targach książki oraz od osób prywatnych (ok. 5 700 woluminów, 288 000 zł - liczba woluminów oraz kwota uzależniona od pozyskania środków finansowych);
- gromadzenie zbiorów regionalnych, w tym książek i czasopism regionalnych poprzez egzemplarz obowiązkowy, zamówienia u wydawców, zakupy w antykwariatach i u osób prywatnych;
- zakup zbiorów specjalnych: starodruków i zabytkowej kartografii regionalnej, rękopisów, dokumentów ikonograficznych;
- prenumerata ogólnopolskich i regionalnych wydawnictw ciągłych – czasopism i wydawnictw zbiorowych – łącznie 122 tytuły (148 woluminów);
- przyjmowanie spuścizn oraz darów od wydawców i czytelników zgodnie z zarządzeniem nr 16/2023 (m.in. kolekcji dr hab. Franciszka Pilarczyka oraz Adama Bagińskiego);
- uzupełnianie zbiorów poprzez kompletowanie i zakupy braków w seriach wydawniczych i wydawnictwach tomowych;
- pozyskiwanie dostępu do elektronicznych baz i cyfrowych wydań czasopism.

2) Opracowanie zbiorów w formacie Marc 21 (zgodnie z przepisami katalogowania Biblioteki Narodowej z 2019 r.) oraz przysposobienie ich do udostępniania – łącznie około 12 450 woluminów.

Wprowadzenie do bazy danych kolekcji grafiki, ekslibrisów i starodruków – daru od dr hab. Franciszka Pilarczyka oraz rysunków satyrycznych Czesława Przędzaka – wrocławskiego rysownika.

1. Aktualizacja księgozbiorów:

- bieżąca selekcja książek w agendach udostępniania Biblioteki, przygotowanie zbiorów do skonstrum;
- zaplanowane kontrolne skontra w Filii nr 6, Filii nr 12, Mediatece „Szklana Pułapka” oraz inne skontra wynikające z bieżących potrzeb Biblioteki;
- systematyczne wycofywanie zbiorów zniszczonych, zdezaktualizowanych i nieczytanych, ubytkowanie zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Przyjmowanie do zbiorów zabezpieczonych książek wycofanych z filii miejskich i bibliotek terenowych oraz darów:

- przekazywanie odpłatnie – w wyjątkowych przypadkach nieodpłatnie – książek ze zbiorów zabezpieczonych innym bibliotekom i instytucjom oraz do bibliotecznego antykwariatu internetowego, na kiermasze i akcje społeczne.

3. Kontynuacja digitalizacji zbiorów specjalnych i regionalnych, w tym siedemnastowiecznych druków okolicznościowych ze zbiorów Biblioteki Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu oraz kolejnych roczników regionalnych czasopism (m.in.: „Sorauer Wochenblatt” 1824-1897; „Sorauer Tageblatt” 1898-1941; „Gazeta Nowa: gorzowska: pismo codzienne” 1990-1993; „Gazeta Nowa: głogowska: pismo codzienne” 1990-1993) ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, wprowadzanie opisów do Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej – praca uzależniona od pozyskania środków finansowych na realizację projektu.

4. Wprowadzanie do zasobów Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej dalszych roczników czasopism wydawanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze: „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne”, „Bibliotekarz Lubuski”, „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze” oraz kolekcji rysunku Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny. Uzupełnianie zbiorów znajdujących się w Zielonogórskiej Bibliotece Cyfrowej m.in. o brakujący rocznik „Gazety Lubuskiej” z 1949 r. Zamieszczanie w Zielonogórskiej Bibliotece Cyfrowej innych sukcesywnie zdigitalizowanych zbiorów m.in. darów od Czesława Przędzaka i dr hab. Franciszka Pilarczyka.

5. Przygotowanie planu ewakuacji najcenniejszych zbiorów Biblioteki na wypadek zagrożenia wojną lub klęskami żywiołowymi (wytypowanie oraz oznakowanie zbiorów, przygotowanie sprzętu ewakuacyjnego).

2. Udostępnianie zbiorów

1. Obsługa biblioteczna około 18 000 czytelników w agendach w gmachu głównym oraz w 11 filiach miejskich (około 220 000 odwiedzin), wypożyczanie materiałów bibliotecznych na zewnątrz oraz udostępnianie zbiorów specjalnych i regionalnych, czasopism i prasy codziennej w formie elektronicznej i papierowej.
2. Bieżącą obsługą księżkomatu oraz – sprawdzanie zamówień dotyczących księżkomatu i zwróconych tam zbiorów; zapakowywanie i rozpakowywanie materiałów do i z księżkomatu, rejestracja wypożyczonych oraz zwróconych w ten sposób zbiorów.
3. Bieżącą obsługą biblioboxów (wrzutni bibliotecznych) – opróżnianie, segregowanie wyjętych materiałów bibliotecznych, deponowanie egzemplarzy należących do zbiorów filii miejskich i wydawanie osobom

- rozwożącym materiały biblioteczne na filie, przyjmowanie biblioboxu, ściąganie zbiorów z kont czytelników.
4. Prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych, przyjmowanie i realizowanie zamówień z bibliotek z kraju oraz od indywidualnych zamówień czytelników Biblioteki.
  5. Udostępnianie elektronicznych baz danych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oferujących dostęp do najważniejszych publikacji naukowych na świecie koordynowanych przez Uniwersytet Warszawski oraz innych oferowanych w Wirtualnej Czytelnicy Norwida.
  6. Kontynuacja projektu „Ameryka@twojej bibliotece” (America@ Your Library) – współpraca z Ambasadą Stanów Zjednoczonych w ramach programu „Ameryka w twojej bibliotece” - koordynacja pokazów filmów amerykańskich zwolnionych z licencji w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, upowszechnianie informacji o inicjatywach Ambasady, udostępnianie książek i innych materiałów w języku angielskim poświęconych USA, pozyskiwanie książek oraz nagród.
  7. Wypożyczanie Czytników PocketBook oraz urządzeń typu Czytaka Plus i dostępnych materiałów dostosowanych m.in. dla osób z dysfunkcją wzroku.
  8. Projekt *Legimi*: comiesięczne przygotowywanie 900 PIN'ów dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, filii miejskich oraz 30 bibliotek z południowej części województwa lubuskiego (200 kodów dla czytelników zielonogórskiej Biblioteki); obsługa administracyjna wszystkich 30 bibliotek w konsorcjum e-book'owym.
  9. Projekt Empik GO: comiesięczne przygotowywanie i wydawanie 50 PIN'ów dla czytelników Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, filii miejskich (600 kodów dla czytelników zielonogórskiej Biblioteki - od grudnia 2024 r. do listopada 2025 r.).
  10. Wypożyczenia do różnych instytucji, w tym bibliotek w kraju i regionie, wystaw poszczególnych edycji konkursu na rysunek satyryczny.
  11. Selektywne wypożyczanie na zewnątrz zbiorów specjalnych wyłącznie w celach naukowych, wystawienniczych, edytorskich.
  12. Bieżąca obsługa i realizacja zamówień czytelników w ramach usługi „Digitalizacja na żądanie”.
  13. Akcja „Książka na telefon” – nieodpłatne dostarczanie na telefon książek i multimedialnych do domu czytelnikom pragnącym się izolować, nieporuszającym się samodzielnie, seniorom i chorym.
  14. Prowadzenie działań windykacyjnych wobec czytelników zalegających ze zwrotem materiałów bibliotecznych i uiszczeniem opłat wynikających z Regulaminu Udostępniania Zbiorów.
  15. Realizacja umowy ze Szpitalem Uniwersyteckim w Zielonej Górze: dostarczanie książek na półki bookcrossingowe umieszczone na szpitalnych oddziałach umożliwiającym korzystanie z nich pacjentom – Filia nr 4 i 9.
  16. Realizacja umowy z Aresztem Śledczym w Zielonej Górze – przekazywanie książek ze zbiorów zabezpieczonych, dubletów oraz książek z darów do Biblioteki Aresztu Śledczego w Zielonej Górze.

3. Działalność informacyjno-bibliograficzna

1. Bibliografia Ziemi Lubuskiej:
  - bibliografowanie na bieżąco czasopism ogólnopolskich i regionalnych, wydawnictw zwartych oraz dokumentów elektronicznych i kartograficznych z wykorzystaniem deskryptorów Biblioteki Narodowej – wprowadzanie opisów do bazy elektronicznej;
  - uzupełnianie Bibliografii Ziemi Lubuskiej o opisy z „Przewodnika Bibliograficznego”, bibliografii specjalnych oraz baz bibliograficznych dostępnych online;
  - uzupełnianie Bibliografii Ziemi Lubuskiej o opisy zbiorów znajdujących się w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Marii Grzegorzewskiej w Zielonej Górze oraz Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego;
  - digitalizacja kart katalogowych kartoteki tradycyjnej Bibliografii Ziemi Lubuskiej z lat 1945-1984.
2. Dokumentowanie dorobku kulturalnego, naukowego i gospodarczego regionu, gromadzenie i opracowanie dokumentów życia społecznego. Wprowadzanie dokumentów życia społecznego do katalogu elektronicznego Integro.
3. Nadzór merytoryczny nad opisami bibliograficznymi wprowadzanymi do Bibliografii Ziemi Wschowskiej.
4. Realizacja zadań związanych z działaniem Centrum Edukacji Regionalnej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
5. Pomoc w wyszukiwaniu i udostępnianie książek oraz materiałów i informacji w językach obcych.
6. Udzielanie informacji bibliograficznych, bibliotecznych, faktograficznych, regionalnych.
7. Realizowanie kwerend na zamówienia osób prywatnych i instytucji.
8. Współdziałanie w opracowywaniu bazy „Prasa”: bibliografowanie czasopisma „Przeгляд” i zielonogórskiego wydania „Gazety Wyborczej”, wprowadzanie sporządzonych opisów z zastosowaniem deskryptorów do bazy bibliograficznej Biblioteki Narodowej „Artykuły z gazet i tygodników polskich”.
9. Działalność edukacyjna i informacyjna, a w szczególności:
  - udzielanie bieżących informacji o usługach, wydarzeniach, działalności Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze;

- szkolenia, udzielanie informacji i pomoc czytelnikom w korzystaniu z elektronicznych katalogów bibliotek, elektronicznych baz danych, pomoc w korzystaniu ze smartfona, komputera i Internetu oraz tworzeniu dokumentów.
- 10. Oprowadzanie po Bibliotece wycieczek dzieci i młodzieży z szkół różnych szczebli oraz osób dorosłych.
- 11. Kontynuacja akcji „Norwid poszukuje dawnych regionalistów – podziel się swoimi historycznymi zbiorami z innymi czytelnikami” poprzez udostępnienie do digitalizacji posiadanych wydawnictw regionalnych; zbiory po zdigitalizowaniu trafią do zasobów Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej.
- 12. Redagowanie i przysyłanie newslettera zawierającego informacje dotyczące bieżącej działalności Biblioteki.
- 13. Zamieszczanie niezbędnych informacji i stała aktualizacja strony internetowej www.biblioteka.zgora.pl i innych stron: wawrzyny.norwid.net.pl, konferencja.norwid.net.pl oraz profili na YouTube i portalach społecznościowych.
- 14. Przygotowanie tematycznych zestawień bibliograficznych z czasopism „Biblioteka Publiczna”, „Poradnik Bibliotekarza”, „Bibliotekarz”, m.in. prawo w bibliotece.
- 15. Stałe indywidualne szkolenie użytkowników w zakresie korzystania z Bibliografii Ziemi Lubuskiej, baz katalogowych oraz baz bibliograficznych dostępnych online.
- 16. Szkolenia dla czytelników i bibliotekarzy z zakresu Bibliografii Ziemi Lubuskiej i Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej.

4. Działalność naukowa i popularnonaukowa

- 1) Organizacja konferencji naukowej „Archiwum: miejsce pamięci – pamięć miejsca” – współorganizacja: Lubuskie Towarzystwo Naukowe, Archiwum Państwowe w Zielonej Górze, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego (14-15 maja 2025 r.).
- 2) Organizacja III konferencji naukowej „Miasta starsze niż prasa” – we współpracy z Komisją Prasoznawczą PAN, Oddział w Krakowie, Uniwersytetem Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Uniwersytetem Zielonogórskim.
- 3) Organizacji Konferencji bibliotekoznawczej z okazji „70-lecia Biblioteki Norwida: Dzieje bibliotekarstwa i bibliotek na Ziemi Lubuskiej”.
- 4) Organizacja Kolokwiów literackich, m.in.: Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy), Miron Białoszewski, Zbigniew Herbert... z udziałem osobowości naukowych i ich książek, np. prof. dr hab. Janusz Degler, prof. dr hab. Dariusz Kosiński, dr hab. Jacek Dariusz Kopciński i inni.
- 5) Organizacja IV Forum Bibliotek Lubuskich.
- 6) Organizacja spotkań naukowych w ramach konwersatoriów bibliotekoznawczych (styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2025 r.).
- 7) Organizacja spotkań w ramach cyklu „Lubuskie winnice znane i nieznanne” – cykliczne spotkania z lubuskimi winiarzami i osobami związanymi z tematyką winiarstwa lubuskiego.
- 8) Badania i spotkania naukowe w ramach Pracowni Badań nad Kulturą Literacką Ziemi Lubuskiej.
- 9) Udział pracowników w konferencjach naukowych organizowanych przez biblioteki i uczelniane środowiska naukowe.
- 10) Udział pracowników w pracach Zespołu do spraw Bibliografii Regionalnej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.
- 11) Przygotowanie i organizacja spotkań naukowych Centrum Edukacyjnego IPN Przystanek Historia w Zielonej Górze – współpraca: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu.
- 12) Współpraca z jednostkami oświatowymi oraz instytucjami naukowymi i naukowo-badawczymi (m.in. Uniwersytetem Zielonogórskim, Lubuskim Towarzystwem Naukowym, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Archiwum Państwowym w Zielonej Górze) w zakresie wspólnych przedsięwzięć naukowych i popularnonaukowych.
- 13) Udział w pracach Komisji Prasoznawczej PAN oddział w Krakowie.
- 14) Udział w pracach Wydziałowej Rady Programowej kierunku filologia polska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Wydziałowej Rady Programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- 15) Udział w pracach Rady Programowej Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP.
- 16) Przeprowadzanie dorocznego konkursu „Lubuski Wawrzyn Literacki”, „Naukowy” i „Dziennikarski” 2024” – (styczeń-luty 2025).
- 17) Prowadzenie badań naukowych z zakresu historii regionalnej, prasoznawstwa, literaturoznawstwa filmoznawstwa i teatru oraz ich publikacja w różnych wydawnictwach naukowych.
- 18) Badania medjoznawcze i przygotowanie artykułów do wydawnictw książkowych; przygotowanie artykułów do naukowych i branżowych czasopism oraz wydawnictw zwartych.
- 19) Organizacja spotkań Rady Naukowej działającej przy Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- 20) Przygotowanie i organizacja bieżących konferencji i spotkań naukowych oraz popularnonaukowych.
- 21) Prace nad kolejnymi numerami Zielonogórskich Studiów Bibliotekoznawczych.
- 22) Monitorowanie działalności i jakości funkcjonowania bibliotek gminnych, publikowanie artykułów dot. lubuskiej sieci bibliotecznej w regionalnych i ogólnopolskich czasopismach branżowych.
- 23) Publikowanie książek naukowych.

- 24) Opracowanie monografii Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (rozszerzenie wydawnictwa „Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w latach 1947-2016” autorstwa dr. Dawida Kotlarka o okres 2017-2024 (praca zbiorowa).

5. Informatyzacja biblioteki

W 2025 r. Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych (dalej CPDB) Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cyprian Norwida w Zielonej Górze zamierza podjąć szereg działań mających na celu dalszą informatyzację procesów bibliotecznych. W planach jest kontynuacja udostępniania informacyjnych baz danych, modernizacja infrastruktury sieciowej, wymiana i uzupełnienie sprzętu komputerowego, a także dostosowanie zasobów informatycznych do skutecznej promocji biblioteki w Internecie. W 2024 r. w ramach normalnej działalności CPDB wdrożono nowe urządzenia i oprogramowanie. W 2025 r. prace te będą kontynuowane, obejmując optymalizację działania sprzętu i oprogramowania, realizację procedur konfiguracyjnych, a także poprawę wydajności i bezpieczeństwa przetwarzania danych oraz ochronę zasobów przed nieautoryzowanym dostępem. Pracownicy CPDB będą także wspierać rozwój strony internetowej biblioteki oraz wzbogacanie jej treści. Ponadto w 2025 r. będą prowadzone działania związane z aktualizacją i uzupełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu „E-Biblioteka Norwida przyjazna osobom z niepełnosprawnością i wykluczonym cyfrowo”. Projekt ten ma na celu likwidację barier w dostępie do informacji publicznej, zwiększenie potencjału społecznego regionu oraz promocję społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy. Biblioteka stawia sobie za priorytet zapewnienie dostępu do swoich usług wszystkim użytkownikom, w tym osobom z niepełnosprawnościami i wykluczonym cyfrowo. Analizy wskazują, że grupy najbardziej narażone na cyfrowe wykluczenie to osoby o niskich dochodach, rolnicy, mieszkańcy małych miejscowości, seniorzy oraz osoby z ograniczonymi umiejętnościami korzystania z nowych technologii. Często nie mają one środków na zakup sprzętu komputerowego czy dostęp do Internetu. Szczególnie trudną sytuację mają osoby z niepełnosprawnościami, dla których dostosowany sprzęt jest znacznie droższy od standardowego. W odpowiedzi na te potrzeby biblioteka planuje tworzenie stanowisk komputerowych dostępnych bezpłatnie dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w tym specjalistycznych stanowisk dla osób z niepełnosprawnościami. Ważnym elementem działań będzie również dostosowanie cyfrowej oferty instytucji, aby była dostępna i przyjazna dla tych grup użytkowników. Szczególną istotnym elementem będzie nadzór nad bezpieczeństwem usług oraz prace związane z podnoszeniem bezpieczeństwa dostępu do poszczególnych serwisów, a także do sieci bezprzewodowej w budynku głównym.

Ważnym projektem realizowanym w 2025 r. przez CPDB będzie wsparcie prac związanych z wdrożeniem do funkcjonowania systemu pod nazwą „Inteligentny system monitoringu i optymalizacji zużycia energii dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, który zostanie zbudowany w ramach projektu „Przekształcenie gmachu Biblioteki Norwida w budynek zeroemisyjny poprzez realizację innowacyjnego hybrydowego źródła energii opartego o odnawialne źródła energii”. Systemu przeznaczony będzie do rejestracji, archiwizacji i analizy danych eksploatacyjnych oraz zarządzania zużyciem wszelkich form energii (m.in. energia elektryczna, ciepło, chłód) oraz mediów (ciepła woda użytkowa, zimna woda użytkowa, gaz, media specjalne itd.). Dodatkowo w ramach prac zostanie opracowany system rejestracji i wizualizacji parametrów jakości powietrza w wybranych pomieszczeniach. Na koncepcje systemu będą składały się dwie zintegrowane ze sobą i współpracujące części:

- techniczna, w której skład wejdą urządzenia do rejestracji danych eksploatacyjnych wraz z infrastrukturą teletransmisyjną;

- analityczna, która obejmie relacyjną bazę danych wraz z oprogramowaniem przeznaczonym do jej obsługi, edycji i zarządzania oraz zintegrowanym oprogramowaniem analitycznym (Systemem Eksperckim) wyposażonym w zaawansowane algorytmy przeznaczone do analizy danych (Data Mining) wspierane wiedzą ekspercką.

Wielokryterialna analiza danych eksploatacyjnych będzie pozwalała na zmniejszenie zużycia energii i mediów m.in. poprzez bieżący monitoring oraz identyfikację nieracjonalnego ich wykorzystania, detekcję sytuacji awaryjnych (np. przecieki, pozostawiony włączony sprzęt elektryczny itd.), wskazanie i optymalizację kierunków prowadzenia polityki energetycznej biblioteki, dostarczenie wiedzy pozwalającej na optymalne zarządzanie funkcjonowaniem obiektów itd.

System analizy i wizualizacji jakości powietrza będzie pozwalał na bieżące śledzenie jakości powietrza w pomieszczeniach dostępnych dla czytelników (czytelnia, wypożyczalnia itd.) oraz dostosowywanie charakterystyki pracy obiektu dla zapewnienia pełnego komfortu i bezpieczeństwa użytkowników i pracowników biblioteki.

W 2025 r. oraz kolejnych latach kontynuowany będzie nadzór techniczny i merytoryczny nad wykonywaniem kopii bezpieczeństwa zdigitalizowanych zasobów, które są udostępniane na platformach online biblioteki. Biblioteka posiada rozbudowaną infrastrukturę sprzętową i programową, obejmującą około 420 urządzeń sieciowych, takich jak komputery PC, drukarki czy serwery. Systemy serwerowe opierają się na UNIX i Windows Server, natomiast komputery PC korzystają wyłącznie z platformy Windows. Infrastruktura charakteryzuje się heterogeniczną strukturą, co wymaga zaawansowanego zarządzania.

W planach na 2025 r. znajduje się także zakup i wdrożenie systemu zarządzania połączeniami WiFi oraz wprowadzenie domeny Windows, co umożliwi centralne zarządzanie użytkownikami i oprogramowaniem.

Zadaniem CPDB w 2025 r. będzie również zarządzanie pracą sprzętu sieciowego, jego konfiguracja, zabezpieczanie oraz współdzielenie zasobów. Planowane są również zakupy nowego sprzętu komputerowego i realizacja związanych z tym prac instalacyjnych, takich jak instalacja systemów operacyjnych, konfiguracja oprogramowania oraz dostosowanie sprzętu do korzystania z zasobów sieciowych biblioteki. Wybrane zakupy sprzętu i oprogramowania przedstawiono poniżej.

Planowane (ważniejsze) zakupy sprzętu i oprogramowania w 2025 r. obejmą:

1. CPDB: kamerę reporterską z oprzyrządowaniem; jedną lub kilka kamer PTZ (zdalnie sterowanej) do prowadzenia transmisji i wideokonferencji (<https://daars.pl/kamery-ptz-pan-tilt-zoom-23>); mikser wideo do prowadzenia nagrań i transmisji; oprogramowanie do edycji i montażu wideo; komputery dla pracowników; zestawy tonerów do drukarek; zapas różnych części komputerowych do napraw; laptopy do szkoleń i na sytuacje awaryjne (z MS Office); projektory.
2. Filie miejskie – zestawy komputerowe.
3. Gmach główny – zestawy komputerowe, licencje MS Office.

Pracownicy CPDB będą aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu postępowań na zakup w/w sprzętu.

W 2025 r. planuje się wykonanie szeregu prac związanych z normalnym funkcjonowaniem zasobów informatycznych Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Prace te obejmują m.in.: nadzór nad prawidłowym działaniem serwerów i sieci Biblioteki; kopie zapasowe danych na serwerach; obsługa stron www; przygotowanie dokumentacji i zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania; bieżące naprawy sprzętu i reinstalacje oprogramowania; transmisja imprez do Internetu; instalacja i konfiguracja oprogramowania; pomoc dla pracowników przy sprzęcie i oprogramowaniu; szkolenia dla bibliotekarzy; wyjazdy do bibliotek terenowych w ramach CPDB; obsługa zdalna bibliotek terenowych w ramach CPDB; pomoc informatyczna dla czytelników (podłączenie do sieci Biblioteki, obsługa programów); obsługa informatyczna filii; pomoc przy inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania komputerowego; zdalne zarządzanie urządzeniem do monitoringu (kopiowanie nagrań, przeglądanie zawartości, zmiana ustawień itp.); realizacja transmisji online i wideokonferencji.

W 2025 r. będzie kontynuowana rozbudowa własnych zasobów informacyjnych, a także baz danych bibliograficznych. W miarę potrzeb będą prowadzone prace związane z obsługą informatyczną zadań Biblioteki np. przeprowadzanych w działach skontrów (dostarczenie i konfiguracja sprzętu oraz oprogramowania umożliwiającego sprawne i wygodne zinwentaryzowanie zasobów). W 2025 r. będzie również prowadzony szereg prac związanych z konfiguracją i administracją usługami sieciowymi m.in. zarządzanie kontami pocztowymi użytkowników, pomoc przy tworzeniu i zabezpieczaniu kopii zapasowych z komputerów pracowników itp.

Bibliotekarz systemowy:

- 1) Prowadzenie szkoleń w zakresie formatu Marc21 dla pracowników Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze oraz bibliotek terenowych oraz uczestnictwo w szkoleniach dla bibliotekarzy systemowych.
- 2) Bieżąca praca w zakresie komputeryzacji na rzecz Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych.
- 3) Sprawdzanie funkcjonalności programu Prolib M21 oraz zgłaszanie uwag do Firmy Sygnity Solutions.
- 4) Reinstalacja systemu ProlibM21 – 25-29 sierpnia 2025 r.

6. Sprawy organizacyjne, sprawozdawczość

- 1) Zebranie sprawozdań GUS z Biblioteki Wojewódzkiej za 2024 r., sprawdzenie, uporządkowanie, podliczenie danych ze wszystkich agend Gmachu Głównego, wprowadzenie do formularza, przesłanie drogą elektroniczną do GUS w Krakowie oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – dane zbiorcze z Gmachu Głównego i filii miejskich (styczeń – luty 2025 r.).
- 2) Zebranie danych liczbowych z działalności podległych Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze placówek bibliotecznych w terenie, weryfikacja nieściśłości, wprowadzenie danych do tabel Excel, sporządzenie zestawień zbiorczych i przeliczeń, przekazanie do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (styczeń-marzec 2025 r.).
- 3) Opracowanie ważniejszych danych statystycznych dotyczących działalności bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego w 2024 r. (do końca maja 2025 r.).
- 4) Udział w ogólnopolskim Projekcie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Analiza Funkcjonowania Bibliotek: wypełnienie formularza danymi statystycznymi Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze za rok 2024; pełnienie obowiązków wojewódzkiego administratora merytorycznego dla bibliotek południowej części województwa lubuskiego (udzielanie pomocy dyrektorom i ankieterom w zakresie wypełniania formularzy, sprawdzanie poprawności zapisu danych w formularzach, zgłaszanie dyrektorom błędów i w uzgodnieniu z nimi nanoszenie poprawek, zatwierdzanie formularzy danych statystycznych, weryfikacja formularzy rejestracyjnych bibliotek (kontakt z dyrektorami 53 bibliotek) oraz przechowywanie uaktualnionych wersji w formie papierowej z podpisem dyrektora; po zakończeniu badań archiwizacja w arkuszu Excel plików z danymi zawartymi w formularzach oraz zakładce Biblioteki; przygotowanie graficznych prezentacji wskaźników funkcjonalności (tabele, wykresy, infografiki) uzyskanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w 2024 r. w zestawieniu ze wskaźnikami uzyskanymi w grupie bibliotek wojewódzkich oraz wojewódzkich i miejskich; udział w spotkaniach/webinariach dla wojewódzkich administratorów merytorycznych.

- 5) Zebranie analiz opisowych z działalności bibliotek publicznych w południowej części województwa lubuskiego w 2024 r., opracowanie analizy zbiorczej (styczeń - marzec 2025 r.).
- 6) Przygotowanie dla 53 bibliotek południowej części województwa lubuskiego zestawień obejmujących wskaźniki uzyskane przez poszczególne biblioteki w porównaniu ze wskaźnikami uzyskanymi w grupach bibliotek obsługujących zbliżoną populację w kraju oraz w województwie lubuskim.
- 7) Opracowanie i przekazanie do Biblioteki Narodowej oraz lubuskich bibliotek terenowych propozycji podziału środków finansowych z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych dla kwalifikujących się placówek, w miarę potrzeb sprawdzenie pod względem merytorycznym przygotowanych przez biblioteki wniosków oraz załączników, pośredniczenie w kontaktach z Biblioteką Narodową.
- 8) Prowadzenie działań windykacyjnych wobec czytelników: generowanie z systemu, wysyłka, przechowywanie i weryfikowanie pisemnych wezwań do zwrotu materiałów bibliotecznych i uiszczenia opłat związanych z przetrzymaniem zbiorów; wysyłanie ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty do użytkowników Biblioteki; pobieranie stosownych opłat.

7. Seminaria, konferencje, doskonalenie zawodowe

- 1) Seminarium dla kierowników i dyrektorów bibliotek (koniec marca/ początek kwietnia 2025 r.). W programie: prezentacja Biblioteki Publicznej im. W. Sautera w Babimoście oraz Filii w Smardzewie Gminnej Biblioteki Publicznej w Szczańcu po przebudowie oraz modernizacji w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2. Kierunek inwestycji 2.1. Infrastruktura Bibliotek 2021–2025; statystyczne podsumowanie 2024 r. w bibliotekach południowej części województwa lubuskiego w liczbach; Dyskusyjne Kluby Książki – plany na 2025 r., kwestie organizacyjne.
- 2) SeminaRIA w bibliotekach/filiach siedmiu powiatów podległych Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (wrzesień – grudzień 2025 r.) – w zależności od zgłaszanych potrzeb.
- 3) Warsztaty/szkolenia dla pracowników bibliotek południowej części województwa lubuskiego w siedzibie Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- 4) Organizacja IV Forum Bibliotek Lubuskich. W programie: promocja innowacyjnych przedsięwzięć bibliotecznych, warsztaty aktywizujące i integrujące użytkowników oraz lubuskie środowisko bibliotekarskie, prezentacja zmian infrastrukturalnych.
- 5) Organizowanie praktyk i staży dla uczniów szkół średnich, studentów oraz nowo zatrudnionych pracowników Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze i bibliotek terenowych.
- 6) Udział w ogólnopolskich konferencjach, kursach i grupach roboczych.
- 7) Comiesięczne szkolenia dla pracowników Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- 8) Szkolenie bibliografów lubuskich głównie w formie indywidualnych warsztatów (stacjonarnie i online).

8. Współpraca z bibliotekami z kraju i zagranicy w tym lubuskimi bibliotekami terenowymi i ich organizatorami

- 1) Sprawowanie nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez miejskie, miejsko-gminne i gminne biblioteki publiczne zadań ustawowych (wizytacje, przekazywanie wytycznych Biblioteki Narodowej i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przesyłanie pism dotyczących działalności bibliotek ich organizatorom).
- 2) Przygotowanie wniosków na odznaczenia dla pracowników bibliotek podległych merytorycznie.
- 3) Pomoc instrukcyjno-metodyczna bibliotekom terenowym, wyjazdy o charakterze interwencyjnym i instruktażowym, wynikające z zadań i bieżących potrzeb.
- 4) Podejmowanie starań o poprawę warunków funkcjonowania bibliotek terenowych; bezpośrednie interwencje oraz wystąpienia pisemne do wójtów i burmistrzów w sprawach finansowych, lokalowych, kadrowych.
- 5) Udzielanie pomocy szkoleniowej pracownikom merytorycznym bibliotek terenowych w zakresie podstawowych aspektów działalności bibliotek publicznych, stosownie do zgłaszanego zapotrzebowania.
- 6) Rozdział darów książkowych, czasopism i innych materiałów bibliotecznych otrzymanych z różnych instytucji i fundacji, przekazywanie ich bibliotekom samorządowym, prowadzenie dokumentacji i rozliczeń.
- 7) Przekazywanie bibliotekom ofert i informacji o nowych książkach, czasopismach oraz możliwości ich nabycia.
- 8) Udzielanie instruktażu dotyczącego gromadzenia, opracowania i ubytkowania zbiorów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność systematycznej selekcji księgozbioru (wycofywanie pozycji zdezaktualizowanych, dubletów).
- 9) Prowadzenie i aktualizacja tabelarycznego zestawienia dotyczącego zrealizowanych i planowanych kontroli księgozbioru w podległych bibliotekach.
- 10) Zachęcanie bibliotekarzy do przesyłania relacji/zapowiedzi wydarzeń do zamieszczenia na stronie www.bibliotekarzlubuski.pl, opracowywanie i korekta otrzymanych materiałów. Prowadzenie profilu pisma na Facebooku.
- 11) Konsultacje i instruktaż bezpośredni lub telefoniczny, słuzenie radą i pomocą.
- 12) Wyjazdy okolicznościowe (jubileusze bibliotek, otwarcie placówki po modernizacji/zmianie siedziby).
- 13) Stała aktualizacja danych (nazwa placówki, dyrektor/kierownik, adres, telefon, e-mail, strona www, filie)

dotyczących bibliotek południowej części województwa lubuskiego zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: www.biblioteka.zgora.pl.

- 14) Współpraca z Stadt- und Regionalbibliothek Cottbus (Niemcy), Krajska knižnica Karola Kmet'ka v Nitre (Słowacja) oraz Krajská vědecká knihovna v Liberci (Czechy); Tromsø Bibliotek Og Byarkiv (Norwegia), Turku City Library, Main Library (Finlandia), Narodna biblioteka „Stefan Prvovenčani“ Kraljevo (Serbia).

II. DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA I KULTURALNO-OŚWIATOWA

1. Działalność wystawiennicza

- 1) Ekspozycje stałe:
  - Muzeum Ilustracji Książkowej XVI-XX w.,
  - Galerie autorskie: Agaty Buchalik-Drzyzgi, Adama Wojciecha Bagińskiego, Hilarego Gwizdały, Stefana Słockiego.
- 2) Wystawy w gmachu głównym Biblioteki:
  - Styczeń 2025 r. – „Wokół sacrum - rzeźba i asamblaż Jerzego Gąsiora (Gąsiora)”;
  - Luty 2025 r. – Wystawa retrospektywna – jubileusz 85-lecia artysty, malarza Adama Bagińskiego;
  - Luty 2025 r. – Pokonkursowa wystawa prac Miejskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci – główny organizator Zielonogórski Ośrodek Kultury;
  - Marzec 2025 r. – Wystawa malarstwa artysty, malarza, grafika, designera Szymona Chwalisz. Twórcy słynnych PolandRockowych Gitar. Obrazy artysty znajdują się w prywatnych zbiorach kolekcjonerów z całego świata;
  - Kwiecień 2025 r. – Dyplomy uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Zielonej Górze;
  - Maj – Czerwiec 2025 – Kolekcja ilustracji książkowej oraz książki ilustrowanej dr hab. Franciszka Pilarczyka – dar kolekcjonera dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (w 85 lecie urodzin) – w ramach obchodów 70-lecie istnienia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze;
  - Lipiec – Sierpień 2025 r. – Wystawa malarstwa Darii Wierciach, poznańskiej malarki, designerki;
  - Lipiec – Sierpień 2025 r. – Wystawa dyplomowa absolwentów Lubuskiej Szkoły Fotografii, podczas wydarzenia zaprezentują się dyplomanci z pracami wykonanymi w pracowniach fotografii artystycznej, fotografii przyrodniczej i krajobrazowej oraz pracowni fotografii reporterskiej. Zdjęcia są efektem rocznej nauki w Lubuskiej Szkole Fotografii;
  - Lipiec – Sierpień 2025 r. – Masterclass Lubuskiej Szkoły Fotografii – wystawa fotografii absolwentów 2023/2024 Lubuskiej Szkoły Fotografii, kierunku Masterclass Foto. Kuratorzy wystawy/opieka artystyczna;
  - Wrzesień 2025 r. – Pokonkursowa Wystawa XXVII Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny – retrospektywna wystawa prac laureatów i wyróżnionych uczestników;
  - Wrzesień 2025 r. – Wystawa z okazji 200-lecia „Grünberger Wochenblatt” najstarszego czasopisma w Zielonej Górze;
  - Wrzesień 2025 r. – Wystawa w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa 2025;
  - Październik 2025 r. – Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Zielonej Górze – jubileusz 50-lecia szkoły;
  - Listopad 2025 r. – Wystawa plakatów Ryszarda Kai, malarza, grafika i scenografa ze zbiorów Leszka Jamrozika;

Inne wystawy:

  - Wystawa: Władysław Reymont, Stefan Żeromski, Kazimiera Hłakowiczówna;
  - Wystawa poświęcona pisarstwu Eugeniusza Paukszty.
- 3) Przed gmachem głównym – plansze / standy
  - Luty 2025 r. – Lubuskie Wawrzyny 2024;
  - Maj 2025 r. – Tydzień Bibliotek, Majowy Kiermasz Książek, 11 (14). Zielonogórskiego Festiwalu Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PSZONIAK-STUHR;
  - Lipiec/Sierpień, wrzesień 2025 r. – Z książką na leżaku, Narodowe Czytanie, Winobraniowy Kiermasz Książek, Urodziny Norwida, XXVII Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny;
  - Październik, Listopad, Grudzień 2025 r. – 15 Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów, Świąteczny Kiermasz Książek.
- 4) W 9 agendach udostępniania planowane są wystawy i połączone z nimi wernisaże lub finisaże. Wystawy w agendach z założenia mają za zadanie nie tylko uatrakcyjnić przestrzeń biblioteczną, ale przede wszystkim poprzez promowanie lokalnych twórców, hobbystów, artystów, pokazanie Biblioteki, jako ciekawego miejsca do rozwijania swoich pasji.
- 5) Galeria na Ptasiej przy Filii nr 1 już od lat współpracuje z dorosłymi twórcami i hobbystami z Zielonej Góry i regionu w zakresie organizowania ekspozycji ich prac w przestrzeni wystawienniczej Filii. Planowane jest około 10-12 wystaw, a w przestrzeni filii nr 11 planowane są wystawy prac z wybranych Pracowni Młodzieżowego Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”; Wystawy prac dzieci z zielonogórskich przedszkoli i szkół podstawowych.
- 6) Filia nr 12 planuje zorganizowanie wystaw prac lokalny artystów z zakresu malarstwa i fotografii. Zaplanowano około 5-6 wystaw.

- 7) W Galerii Młodych (Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży - Biblioteka Pana Kleksa) odbywać się będą wystawy tworzone we współpracy z Zielonogórskim Ośrodkiem Kultury, wystawy grup plastycznych działających w szkołach podstawowych w Zielonej Górze – 6 wystaw w ciągu roku.
- 8) W galerii działającej przy Filii nr 4 zaplanowano około 7 wystaw, głównym nurtem – tematem będą „Pasje czytelników” – nie tylko te związane ze sztukami plastycznymi, ale przede wszystkim z szeroko pojętym kolekcjonerstwem. Każdej wystawie towarzyszyć będzie wernisaż na którym będzie można porozmawiać z „pasjonatem”/„zbieraczem”. Prócz nich planowane są także wystawy pokonkursowe (np. „Do twarzy mi w obrazie”, „Kolorowa muzyka”) oraz wystawy związane z propagowaniem czytelnictwa (np. wystawa wydawnictw pt. „Balticarium” oraz „Oko na świat”).
- 9) Filia nr 5 z kolei planuje w 2025 r. przygotowanie m.in. 5 wystaw dorosłych artystów, prac tworzonych przez profesjonalistów oraz amatorów: we współpracy ze Spółdzielczym Domem Kultury Nowita (w tym malarstwa oraz gobelinów; czytelników odwiedzających Filię nr 5 w ramach promowania lokalnej twórczości artystycznej). Przewidziano także wystawy (około 5 w roku) prac dzieci i młodzieży, stanowiących efekt działalności animacyjno-edukacyjnej filii.
- 10) W roku 2025 zaplanowano także wystawy prac lubuskich artystów w przestrzeni Filii nr 2.

2. Upowszechnianie czytelnictwa

- 1) Dyskusyjne Kluby Książki (DKK): zakup ok. 1000 egzemplarzy książek dla dorosłych, dzieci i młodzieży, przygotowanie około 35 spotkań autorskich, zorganizowanie 4 szkoleń warsztatowych dla moderatorów DKK oraz spotkań integrującej społeczność DKK, zrealizowanie kilkunastu inicjatyw realizujących cele programu (m.in. Narodowe Czytanie, Mistrz Pięknego Czytania, projekt na specjalne życzenie DKK, IV Złot Fanów Ani), koordynowanie działalności ok. 90 klubów w południowej części województwa lubuskiego.
- 2) Decyzją Sejmu i Senatu rok 2025 został uznany Rokiem ks. prof. Józefa Tischnera, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Władysława Reymonta i Wojciecha Hasa W 2025 r. planujemy spotkania, warsztaty tematyczne i wystawy, które będą nawiązywać do patronów roku.
- 3) *Noc Muzeów* 2025 (maj 2025 r.).
- 4) *Noc Bibliotek* 2025 (październik 2025).
- 5) Integracja społeczności ukraińskiej poprzez cykliczne spotkania: wieczory ukraińskie – Biblioteka Obcojęzyczna.
- 6) Wakacyjna akcja „Z książką na leżaku” cykl spotkań z autorami bestsellerowych książek.
- 7) Premiera spektaklu przygotowanego przez Teatr Majacek „Przygody pewnego ślimaka”, tekst Agnieszka Ginko-Humphries.
- 8) Organizacja Tygodnia Teatru w Bibliotece (warsztaty teatralne, spektakl, spotkanie z twórcami).
- 9) Kontynuacja programu „Ameryka@twojej bibliotece” – Współpraca z Ambasadą Stanów Zjednoczonych w ramach programu „Ameryka w twojej bibliotece” – koordynacja pokazów filmów amerykańskich oraz organizacja konkursów, spotkań prezentujących amerykańską kulturę i historię.
- 10) Cykliczne spotkania z lubuskimi autorami książek, dziennikarzami, postaciami życia lokalnego i pasjonatami w filiach miejskich.
- 11) W pułapce popkultury – cykl wykładów na temat literatury, seriali i gier, prowadzonych przez wykładowców Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- 12) Kreatywny Klub Książki ZAKŁADKA - spotkania promujące literaturę z zagadką/tajemnicą/łamigłówką i taką, do której rozwiązania potrzebny jest „klucz”. Spotkania z literaturą kryminalną, z prawnikami, policjantami, spotkania/warsztaty dla młodzieży i dla dorosłych, w które wpleciona będzie tajemnica/łamigłówka/zagadka.
- 13) Organizacja IV Złotu fanów i fanek Ani z Zielonego Wzgórza.
- 14) Cykl spotkań-warsztatów w ramach 200-lecia „Grünberger Wochenblatt” najstarszego czasopisma w Zielonej Górze.
- 15) Całoroczna akcja bookcrossingowa ph. „Uwolnij książkę”.
- 16) Warsztaty, projekty, inne działania animujące czytelnictwo m.in.: DOBROSTAN – comiesięczne spotkania w kręgu. Podczas spotkań będzie można wzmocnić harmonię życiową, porozmawiać o dobrostanie, posłuchać fragmentów książek związanych z rozwojem osobistym oraz wziąć udział w warsztatach artystycznych i ruchowych; PolecaMY - spotkania dedykowane wzajemnym poleceniom tekstów kultury, przeplatane ze Spotkaniami fanów..., czyli spotkaniami dedykowanymi miłośnikom niszowych tekstów kultury w celach integracyjnych; Dziady Wiedźmińskie - słowiańska odpowiedź na Halloween. Spotkanie integracyjne z około tematycznymi prelekcjami (groza w grach fabularnych), warsztatami (np. tworzenie amuletów z suszonych ziół) i grami, takimi jak tropienie duchów; Zbrodnia w Bibliotece - interaktywna gra fabularna, w której uczestnicy wcielają się w detektywów, rozwiązując zagadkę morderstwa popełnionego w bibliotece. Cała przestrzeń, rekwizyty i tropy są częścią rozgrywki, a gracze przemieszczają się po bibliotece, odkrywając wskazówki i zbierając dowody.
- 17) „Tokarska. Poezja zapisana od nowa” – warsztat kaligrafii mający na celu przypomnienie twórczości wybitnej zielonogórskiej poetki, Anny Tokarskiej oraz opanowanie sztuki artystycznego pisanie – Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej, współorganizacja Zespół Szkół Ekologicznych im. Unii Europejskiej w Zielonej Górze.

- 18) Gimnastyka słowiańska - zajęcia dla kobiet wprowadzające w tematykę gimnastyki słowiańskiej, w oparciu o książkę Katarzyny Uramek „Gimnastyka słowiańska”. Zajęcia poprowadzi instruktorka gimnastyki słowiańskiej.

3. Praca z czytelnikiem dziecięcym.

Czytelnictwo jest jednym z najistotniejszych instrumentów kształtowania rozwoju intelektualno-emojonalnego człowieka. Prawidłowy przebieg edukacji czytelniczej w dużej mierze warunkuje przejście przez jej wszystkie etapy, właściwe każdej fazie dorastania, dlatego bardzo istotne jest wyrabianie nawyku sięgania po książki od najmłodszych lat. Realizując imprezy kulturalno-oświatowe, a tym samym zwiększając różnorodność i atrakcyjność oferty, biblioteka staje się miejscem przyjaznym oraz chętnie odwiedzanym przez młodych i najmłodszych. Poprzez swoje działania chcemy zainicjować u dzieci potrzebę kontaktu z książką i zachęcić do czytania. Pragniemy wytworzyć u odbiorcy samoistną potrzebę czytelniczą oraz przyzwyczajenia, które skłonią go do samodzielnego obcowania z literaturą. Zarówno jeśli chodzi o młodzież (Mediateka „Góra Mediów”), jak i dzieci młodsze (Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży - Biblioteka Pana Kleksa) planowana jest kontynuacja integracji pokoleniowej poprzez udział młodzieży w warsztatach skierowanych dla dorosłych oraz kontynuowanie akcji Czytelnia pokoleń. Imprezy i zajęcia czytelnicze realizowane będą przez biblioteki dziecięce i filie mieszane: Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa, filie nr 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12. Będą to m.in. konkursy wiedzy, turnieje czytelnicze, turnieje gier planszowych i konsolowych, zajęcia plastyczne, lekcje biblioteczne, spotkania literackie, muzyczne i teatralne; ponadto ferie zimowe, wakacje w bibliotece, czytanie bajek, gry i zabawy literackie, warsztaty plastyczne i inne zajęcia edukacyjne. Wszystkie agendy udostępniania będą promować czytelnictwo poprzez działania poza placówkami, wychodząc z zajęciami opartymi na książce do żłobków, przedszkoli, szkół oraz instytucji pomocy.

- 1) *XXVI Edycja Konkursu Mistrz Pięknego Czytania*; maj-czerwiec – konkurs dla szkół podstawowych (w trzech kategoriach wiekowych: I-III, IV-VI, VII-VIII) - Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa.
- 2) *FredroRyki 2025* – konkurs na najlepszą interpretację dzieł Aleksandra Fredro lub innych pisarzy przeznaczony dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i młodzieży licealnej – Filia nr 4 i 9 i Lubuskie Laboratorium Książki.
- 3) Bajkowe ilustracje - wspólnie z Miejskim Przedszkolem nr 25 - konkursu plastyczny dla zielonogórskich przedszkoli, połączony z pokonkursową wystawą i spotkaniem na Filii – Filia nr 5.
- 4) Bingo czytelnicze, czyli czytelnicze wyzwania, kontynuacja inicjatywy promującej czytanie wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Na karcie do bingo znajduje się 9 pól z hasłami (np. książka z motywem przyjaźni), a zadaniem uczestników jest przeczytanie książek, które się w nie wpasowują. Za opowiedzenie bibliotekarzowi, w formie ustnej bądź pisemnej, o książce, czytelnik otrzymuje pieczętkę. Za zebranie trzech otrzymuje drobną nagrodę, zaś za wypełnienie wszystkich pól - nagrodę wraz z dyplomem. Celem jest poszerzenie literackich horyzontów dzieci i młodzieży oraz promowanie czytelnictwa z pomocą angażujących akcji - Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży – Biblioteka Pana Kleksa.
- 5) Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (2 kwietnia) – uroczyste świętowanie dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, promocja baśni Andersena i książek dla dzieci, warsztaty - Centrum Biblioteczne dla Dzieci i Młodzieży - Biblioteka Pana Kleksa, Filia nr 5, Filia nr 11.
- 6) Realizacja projektu Z Głowy - ma na celu promocję twórczości amatorskiej i fantastyki poprzez ogólnopolski konkurs artystyczny, warsztaty rozwijające kreatywność oraz wydarzenie finałowe, skierowana do osób w różnym wieku i wspierająca zarówno rozwój indywidualnych talentów, jak i integrację społeczności fanowskiej. Projekt został złożony do Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Edukacja kulturalna 2025. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel.
- 7) Realizacja projektu Moda na książkę - to wydarzenie interdyscyplinarne, które ma na celu ukazanie biblioteki jako miejsca nowoczesnego, przyjaznego oraz inspirującego, które pozwala na rozwijanie swoich własnych pasji i zainteresowań. Proponowane wydarzenia kierowane są do odbiorców wszystkich grup wiekowych, ale główne działania skupiają się na przyciągnięciu do bibliotek młodzieży. Projekt podzielony jest na 3 bloki tematyczne związane z różnymi formami książki, a także jej funkcjonowaniem oraz postrzeganiem w przestrzeni medialnej. W ramach projektu uczestnicy będą mieli okazję wziąć udział w spotkaniach autorskich, warsztatach, zajęciach plastycznych oraz konkursach. Projekt został złożony do Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Partnerstwo dla książki 2025. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel.
- 8) Znani zielonogórzanie czytają dzieciom – comiesięczne sobotnie spotkania, popularyzujące czytelnictwo, połączone z warsztatami dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym.
- 9) Zajęcia teatralne dla dzieci „1-2-3 Teatr” – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 10) Biblioteka w walizce – spotkania w przedszkolach, adresowane do najmłodszych grup – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 11) Laboratorium Uzdrawiające Książki – zajęcia z elementami biblioterapii dla dzieci – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 12) Klub Książki Małego Pacjenta – zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci przebywających w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 13) ALE DRAMA(T)! - czytania performatywne dramatów dla młodzieży – Lubuskie Laboratorium Książki.

- 14) Co w trawie piszczy – Czytanie na polanie – spotkania z książką adresowane dla najmłodszych dzieci i ich opiekunów, organizowane w okresie letnim na świeżym powietrzu – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 15) Laboratorium Młodych - warsztaty poszerzające zainteresowania, adresowane do młodzieży – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 16) Spotkania z psychoterapeutą dla dzieci i młodzieży – Lubuskie Laboratorium Książki.
- 17) Promocja czytelnictwa poprzez cykliczne posty tematyczne na FB agend udostępniania zbiorów (Filie Norwida; Dziecięce Filie Norwida; Góra Mediów; Szklana Pułapka).
- 18) Organizacja i realizacja projektów promujących Bibliotekę i czytelnictwo; tworzenie relacji, galerii oraz filmów mających charakter popularyzatorski.

W 2025 r. planuje się zorganizować wspólne przedsięwzięcia agend udostępniania:

- 1) Ferie 2025 Zimowa Czytelnia Norwida – projekt zakłada organizację, przygotowanie i przeprowadzenie spotkań dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym z rodzicami w okresie ferii zimowych - ze środków Urzędu Miasta Zielona Góra.
- 2) Tydzień Bibliotek – warsztaty literackie i plastyczne dla dzieci, gry i zabawy, kiermasze książek, spotkania z autorami oraz inne zajęcia wyływające hasła przewodniego Tygodnia Bibliotek; wśród wydarzeń m.in. Norwid Quest – z okazji Tygodnia Bibliotek poszczególne agendy Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze zaproszą wszystkich chętnych do wspólnej gry terenowej, w której mogą wziąć udział zarówno dorośli jak i dzieci. Dobra literatura, nowe media i przyjemny spacer to tylko część zabawy. Szczegółowy plan gry zostanie ustalony po ogłoszeniu hasła Tygodnia Bibliotek.
- 3) Wakacje 2025: Letnia Czytelnia Norwida - czas: lipiec – sierpień. Projekt zakłada organizację, przygotowanie i przeprowadzenie spotkań warsztatowych dla rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym - ze środków Urzędu Miasta Zielona Góra.
- 4) Czytelnia bez granic – cykliczne spotkania integrujące najmłodszych czytelników i seniorów, którzy czytają im książki. Wydarzenie połączone z warsztatami dla najmłodszych uczestników - Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa, filie miejskie.

Ponadto w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa oraz filiach miejskich zaplanowano m.in.:

- 1) Promocja literatury tematycznej i atrakcje dla czytelników, ekowarsztaty (związane z wydarzeniami oraz tematami ekologicznym, np. Dzień Wody, Zwierząt Pszczoły, Dyni, Święto Drzewa) – filie miejskie.
- 2) Imieninowe popołudnie z Piotrusiem – spotkanie dla dzieci i rodziców, nawiązujące do imienia patrona Biblioteki Piotruś Pan - Filia nr 11.
- 3) Kreatywna Pułapka - to warsztaty artystyczno-literackie dla młodzieży i dorosłych, organizowane nieregularnie, wśród proponowanych tematów znajdują się m.in. bullet journaling, lalki-motanki, wydzieranki literackie. Zajęcia mają na celu spędzenie czasu w przyjemnej i kreatywnej, choć niewymagającej atmosferze – Filia nr 7.
- 4) Mediateka na zdrowie – zajęcia biblioterapii dla grup z dziennego oddziału działającego w Centrum Zdrowia Psychicznego obejmujące głośne czytanie, dyskusje oraz proste warsztaty kreatywne.
- 5) Spotkania z książką dla dzieci przedszkolnych w agendach udostępniania – filie miejskie.
- 6) Biblioteczny Klub Gier Planszowych – cykl comiesięcznych spotkań dla dorosłych wokół gier planszowych w Filii nr 8.
- 7) Planszówkowe Popołudnia - spotkania podczas których poznać nowe gry planszowe, inne osoby nimi zafascynowane oraz skorzystać z możliwości wspólnego grania w Filii nr 5.
- 8) Warsztaty rękodzieła z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Bożego Narodzenia w filiach miejskich.
- 9) Międzynarodowy Dzień Pisarzy – całonocna promocja pisarzy i pisarek tworzących dla dzieci, połączona z pisanem listów do ulubionych autorów – Filia nr 11.
- 10) Eksperymenty-to jest to! – cykliczne warsztaty dla chętnych – Filia nr 5.
- 11) Dinozaury, przyroda, kosmos – warsztaty tematyczne – Filia nr 7.

4. Lekcje biblioteczne i inne spotkania

- 1) Lekcje biblioteczne o różnorodnej tematyce związanej z literaturą dla zielonogórskich przedszkoli, szkół podstawowych i średnich, także w języku angielskim i ukraińskim.
- 2) Lekcje muzealne i wycieczki po Bibliotece dla grup zorganizowanych; w ramach lekcji uczestnicy zwiedzą m.in. Lektorium Zbiorów Specjalnych, Muzeum Ilustracji Książkowej, a także wszystkie agendy udostępniania; grupy będą uczestniczyć w warsztatach o różnorodnej tematyce, np. dotyczących dziejów książki, biblioteki i ilustracji, budowy książki, czasopism i ich budowy, obsługi katalogu elektronicznego, historii komiksu.
- 3) Lekcje poświęcone dziejom książki, wykłady autorskie dla studentów.
- 4) Spotkania 14 Dyskusyjnych Klubów Książki m.in. w Wypożyczalni Głównej, Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży - Biblioteka Pana Kleksa, Mediatece „Góra Mediów”, Bibliotece Obcojęzycznej, Filii nr 1, Filia nr 4, Filii nr 5, Filii nr 9, Filii nr 11. Ponadto działają w Bibliotece Obcojęzycznej – klub anglojęzyczny a w Filii nr 4 – klub książki ukraińskiej.

5. Inne cykliczne imprezy

- 1) Czwartki Lubuskie: spotkania autorskie z lubuskimi autorami książek oraz polskimi prozaikami, poetami, publicystami, dziennikarzami (3-4 spotkania miesięcznie).

- 2) Spotkania konwersacyjne prowadzone w języku angielskim (cały rok z wakacyjną przerwą), zaawansowany poziom znajomości języka.
- 3) Kursy w języku angielskim – dwie grupy tygodniowo. Konwersacje w j. angielskim + nauka języka – poziom B1 i B2.
- 4) Klub Książki „Libro” - cykliczne spotkania dyskusyjne wokół literatury kobiecej – Filia nr 8.
- 5) Dyskusyjnego Klubu Kryminału – cykliczne spotkania wokół książki/filmu z gatunku kryminału – Filia nr 8.
- 6) Blisko i daleko - spotkania z podróżnikami (fotorelacje z podróży), którzy opowiadają o swoich fascynacjach różnymi regionami świata i wyprawach do nich – Filia nr 12.
- 7) Wieczory literackie – spotkania wokół Patronów Roku 2025 – filie miejskie.

6. Promocja czytelnictwa

- 1) Prowadzenie akcji informacyjno-promocyjnej o działalności Biblioteki i jej filii na osiedlach, w ośrodkach pomocy, w szkołach, przedszkolach i w żłobkach w celu pozyskania nowych czytelników.
- 2) Recenzje / polecanki nowości wydawniczych dla dzieci i dorosłych opracowane przez bibliotekarzy i cotygodniowe zamieszczane ich na stronie internetowej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- 3) Współpraca z Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w ramach projektu „współdziałania na rzecz wsparcia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa przebywających na terenie województwa lubuskiego w zakresie promocji czytelnictwa.
- 4) Promocja czytelnictwa wśród osób młodych i starszych poprzez współpracę ze Szpitalem Uniwersytecki w Zielonej Górze, Aresztem Śledczym w Zielonej Górze, Zakładem Karnym w Krzywańcu, oraz Spółdzielczymi Domami Kultury i Klubami Seniorów.
- 5) Współpraca z zielonogórskim stowarzyszeniem „Inicjatywa dla Zwierząt” w ramach zbiórki karmy dla bezdomnych kotów w zamian za książkę.
- 6) „Mała książka – Wielki Człowiek” – każde dziecko w wieku przedszkolnym odwiedzające Bibliotekę w prezencie otrzymuje Wyprawkę Czytelniczą, a w niej książkę „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika.
- 7) W stronę książki – to akcja promująca czytelnictwo skierowana do uczniów szkół podstawowych. Czytelnicy otrzymują kartę i mają za zadanie zebrać 6 pieczętek wypożyczając książki w bibliotece. Nagrodą jest dyplom i niewielki upominek. Jej celem jest pogłębianie zainteresowania książką oraz rozwój więzi pomiędzy młodymi czytelnikami a biblioteką. Pierwsza edycja akcji trwa od pierwszego czerwca do końca grudnia 2024 r. w Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży - Bibliotece Pana Kleksa, Filii nr 9, Filii nr 11 i Filii nr 5. Na rok 2025 przygotowywana jest druga edycja, w którą planowane jest włączenie kolejnych agend udostępniania.
- 8) Warsztaty / spotkania okolicznościowe związane ze świętami, ważnymi wydarzeniami oraz dniami nietypowymi, jak np. Dzień Kota, Dzień Postaci z Bajek, Dzień Dinosaurów, Dzień Misia, Dzień Recyklingu, Mikołajki itp.
- 9) Europejski Dzień języków - Skandynawia. Impreza dla szerszej publiczności na Sali im. Janusza Koniusza. Współpraca: Punkt Informacji Europejskiej „Europe Direct” oraz inne organizacje.
- 10) Zbadanie zainteresowania i sprawdzenie wymogów formalnych przystąpienia do Polskiej Federacji Dyskusyjnych Klubów Filmowych, nawiązanie współpracy z już istniejącymi, nieformalnymi klubami filmowymi. Bierzemy również pod uwagę możliwość stworzenia Klubu Tworzenia Gier, po uprzednim zbudowaniu społeczności poprzez inne wydarzenia.
- 11) Współpraca z podmiotami zewnętrznymi: Uniwersytetem Zielonogórskim, Lubuskim Towarzystwem Naukowym, Domem Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze, Zielonogórskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Związkiem Literatów Polskich, Oddział w Zielonej Górze, Domem Ukraińców w Zielonej Górze, Zielonogórskim Ośrodkiem Kultury, Młodzieżowym Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” w Zielonej Górze, Żarskim Domem Kultury, Nowosolskim Domem Kultury, Lubuskim Teatrem w Zielonej Górze, Szpitalem Uniwersytecki w Zielonej Górze, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie im. Jan Pawła II w Zielonej Górze, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich (Oddział i Okręg w Zielonej Górze), Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego, Urzędem Miasta Zielona Góra, ZGraną Rodziną, wydawnictwem: MARGINESY, Państwowym Instytutem Wydawniczym, różnymi lubuskimi szkołami i przedszkolami – w zakresie organizowanych spotkań, warsztatów, wystaw.
- 12) Indywidualne zajęcia dla seniorów z podstawowej obsługi komputera oraz smartfona.
- 13) Biorę w ciemno – akcja, podczas której, czytelnicy będą wypożyczać książki z przyszykowanych przez bibliotekarza paczek bez wcześniejszego poznania tytułów czy autorów, ale na podstawie tytułów pakietów.

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Wydawnictwa ciągłe:

- 1) „Bibliotekarz Lubuski” nr 1(59) 2025 i 2(60) 2025;
- 2) „Pro Libris. Lubuskie Pismo Literacko-Kulturalne” nr 1(91) 2025, 2(92) 2025, 3(93) 2025, 4(94) 2025 (cykl kwartalnika w wypadku pozyskania środków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego);
- 3) „Zielonogórskie Studia Bibliotekoznawcze” nr 17 (2025).

Wydawnictwa zwarte:

1. Katalog 11 (14). Zielonogórskiego Festiwalu Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PSZONIAK-STUHR;
2. Katalog XXVII Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny;
3. Monografia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (dwutomowe wydawnictwo faktograficzno-albumowe) – kontynuacja wydawnictwa Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w latach 1947-2016 autorstwa dr. Dawida. Kotlarka poszerzona o okres 2017-2024 (praca zbiorowa);
4. Informator Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze w 70-lecie istnienia;
5. Katalog zbiorów znajdujących się w Muzeum Ilustracji Książkowej działającym przy Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze;
6. Katalog wystawy: Kolekcja książki ilustrowanej dr hab. Franciszka Pilarczyka – dar kolekcjonera dla Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze (w 85-lecie urodzin);
7. Piotr Prusinowski, Monografia Lubuskiego Teatru;
8. Publikacja książki wyłonionej w Konkursie literackim VIII Debiut Pro Libris;
9. Edward Kolanko. Bard. Biografia poety i konspiratora podziemnego Krakowa (wydawnictwo współwydane z Wydawnictwem Naukowym i Edukacyjnym Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich);
10. Sławomir Gowin, Łódź Dantego;
11. Wojciech Czerniawski – nowy tomik poezji (ur. 1945, jubileusz 80-lecia).

IV. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA KULTURALNE

- 1) **Lubuskie Wawrzyny 2024**: 31. Lubuski Wawrzyn Literacki, 20. Lubuski Wawrzyn Naukowy; 11. Lubuski Wawrzyn Dziennikarski. Gala wręczenia nagród – 27 lutego 2025 r.
- 2) **Czwartki Lubuskie** – spotkania autorskie, połączone z promocjami i premierami książek autorów regionalnych oraz ogólnopolskich, popularnych w kraju i za granicą. Cykliczne spotkania – cały 2025 r.
- 3) **Połam pióro!** – V Lubuskie Dyktando Ortograficzne z udziałem prof. Jerzego Bralczyka.
- 4) **XXII edycja ogólnopolskiego programu Tydzień Bibliotek** – maja 2025 r.
- 5) **Narodowe Czytanie** z inicjatywy Prezydenta RP 14. edycja akcji wspólnego głośnego czytania wybranej lektury z kanonu polskiej literatury - twórczość, poezja Jana Kochanowskiego – wrzesień 2025 r.
- 6) **Noworoczne wierszowanie** – styczeń 2025 r.
- 7) **Zielonogórski Salon Poezji w Zielonej Górze** – cały 2025 r.
- 8) **Urodziny Norwida** – wrzesień 2025 r.
- 9) **15 Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów** – listopad 2025 r.
- 10) **Czytelnia Dramatu 2025** – cały 2025 r.
- 11) **11(14) Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PSZONIAK-STUHR** – maj 2025 r.
- 12) **XXVII Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny 2025**.
- 13) **Obchody 70-lecie istnienia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze** – cały 2025 r.

V. POZYSKIWANIE DODATKOWYCH ŚRODKÓW

Podjęmowane będą starania o dofinansowanie wydawnictw, promocji książek, organizacji spotkań autorskich i konferencji, wystaw, cyklu imprez kulturalno-oświatowych dla dzieci z budżetu Miasta Zielona Góra, Województwa Lubuskiego, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytutu Książki oraz różnych fundacji, instytucji i innych źródeł (Lubuskie Wawrzyny, Tydzień Bibliotek, wakacje i ferie 2025, wydawnictwa regionalne, Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów, „Bibliotekarz Lubuski”, wojewódzka konferencja bibliotekarzy, konferencje naukowe i inne).

Projekty planowane na 2025 r. złożone w ramach Programów Operacyjnych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- 1) „Publikacja Lubuskiego Pisma Literacko Kulturalnego „Pro Libris” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Czasopisma 2025.
- 2) „Modernizacja i nowoczesna aranżacja Muzeum Ilustracji Książkowej Biblioteki Norwida” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Infrastruktura kultury 2025.
- 3) „Z Głowy” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Edukacja kulturalna 2025.
- 4) „Moda na książkę” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Partnerstwo dla książki 2025.
- 5) „Lato z Anią - Festiwal Ani z Zielonego Wzgórza” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Promocja czytelnictwa 2025.
- 6) 11(14) Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PSZONIAK-STUHR - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Film 2025.
- 7) „15. Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej PROZA POETÓW” - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Partnerstwo dla książki 2025.
- 8) Digitalizacja siedemnastowiecznych druków okolicznościowych ze zbiorów Biblioteki Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu oraz roczników regionalnych czasopism (m.in.: „Sorauer Wochenblatt” 1824-1897; „Sorauer Tageblatt” 1898-1941; „Gazeta Nowa: gorzowska: pismo codzienne” 1990-1993; „Gazeta Nowa: glogowska: pismo codzienne” 1990-1993) ze zbiorów

Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze V etap - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Kultura cyfrowa 2025.

Projekty planowane na 2025 r. w ramach konkursów Miasta Zielona Góra i Województwa Lubuskiego:

- 1) „Z książką na leżaku”;
- 2) Wypoczynek dzieci i młodzieży – Zimowa Czytelnia Norwida, Letnia Czytelnia Norwida (Urząd Miasta Zielona Góra);
- 3) 11(14) Kozzi Film Festiwal. Festiwal Filmu, Teatru i Książki KOZZI-PSZONIAK-STUHR (Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Urząd Miasta Zielona Góra);
- 4) 15 Festiwal Literacki im. Anny Tokarskiej Proza Poetów (Urząd Miasta Zielona Góra, Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego);
- 5) XXVII Otwarty Międzynarodowy Konkurs na Rysunek Satyryczny 2025 (Urząd Miasta Zielona Góra);
- 6) Inne wskazane przez Dyрекcję.

Inne źródła:

Spółki Skarbu Państwa, sponsorzy indywidualni, firmy prywatne, granty i inne.

Trwać nadal będzie współpraca w zakresie kreowania i realizacji wspólnych projektów m.in. ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Zielonej Górze i Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Zielonej Górze, Zielonogórskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Stowarzyszeniem Przyjaciół Biblioteki Norwida i innymi partnerami.

Filie miejskie będą zabiegać o dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych i bieżącej działalności w spółdzielniach mieszkaniowych i u sponsorów, w szczególności o dotacje na zakup książki mówionej, filmów i innych zbiorów multimedialnych.

W 2025 r. zorganizowane zostaną kiermasze książek: w maju, wrześniu i grudniu. Imprezy te zawsze cieszą się dużym powodzeniem wśród czytelników. W Bibliotece działa także antykwariat internetowy. Pozyskane w ten sposób środki zostaną przeznaczone w całości na zakup nowości wydawniczych.

Budżet Biblioteki uzupełnią środki własne, m.in. z wynajmu pomieszczeń, realizacji kwerend, zleconych prac plastycznych oraz foliowania kart bibliotecznych.

VI. INWESTYCJE I REMONTY, SPRAWY LOKALOWE

1. Przygotowanie dokumentacji przetargowej i przeprowadzenie postępowania w celu wyłonienia wykonawcy. Rozpoczęcie realizacji projektu pn. „Przekształcenie gmachu Biblioteki Norwida w budynek zeroemisyjny poprzez realizację innowacyjnego hybrydowego źródła energii opartego o odnawialne źródła energii”. Przewidywany jest dwuletni (2025-2026) okres realizacji projektu.

Zakres inwestycji obejmował będzie min.:

- budowę instalacji ogniw fotowoltaicznych (odnawialnych źródeł energii elektrycznej),
  - budowę oraz integrację z instalacją PV akumulatora(ów) energii elektrycznej, a także w przypadku pozytywnych efektów analiz optymalizacyjnych, dodatkowo zasobników ciepła,
  - wymianę oświetlenia na inteligentne i energooszczędne,
  - modernizację instalacji elektrycznej w budynku biblioteki na bardziej efektywną energetycznie oraz przygotowaną do współpracy z instalacją ogniw fotowoltaicznych,
  - wymianę podgrzewaczy ciepłej wody użytkowej na nowoczesne ze zintegrowaną pompą ciepła wraz z miejscową wymianą instalacji c.w.u.
  - budowę źródła ciepła (c.o.) opartego o pompy ciepła, budowę systemu odzysku ciepła z powietrza wentylacyjnego,
  - opracowanie i wdrożenie systemu monitoringu zużycia energii oraz optymalizacji jej wykorzystania, w szczególności pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
2. Uzupełnienie dokumentacji projektów modernizacji i nowej aranżacji holu głównego z budową antresoli i nowym wyposażeniem o projekty budowlano – techniczne (branża sanitarna, elektryczna i architektoniczna) rozszerzające zakres modernizacji o przestrzenie przyległe do holu na parterze budynku (Dział Informacji Regionalnej i Bibliograficznej, Toalety, Patio) w celu realizacji projektu pn. „Dokończmy modernizację Norwida. Przebudowa i aranżacja holu głównego z przestrzenią parteru (etap I) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 – Działanie – Infrastruktura kulturowa i turystyczna. Realizacja inwestycji w przypadku uzyskania dofinansowania.
  3. Aktualizacja i uzupełnienie dokumentacji i w przypadku dofinansowania ze środków unijnych realizacja projektu „E-Biblioteka Norwida przyjazna osobom z niepełnosprawnością i wykluczonym cyfrowo”, którego celem jest m.in. podjęcie działań, mających na celu likwidację barier w dostępie do informacji publicznej czytelnikom, w tym osobom z niepełnosprawnościami oraz wykluczonym cyfrowo i stworzenie odpowiednio wyposażonych i skonfigurowanych stanowisk komputerowych przeznaczonych do nieodpłatnego wykorzystania przez osoby należące do grup zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, w tym stanowisk dedykowanych dla osób z niepełnosprawnością, a także dostosowywanie oferty cyfrowej tych instytucji do odbioru przez te grupy osób. Realizacja uzależniona od ogłoszenia konkursu i uzyskania dofinansowania projektu.
  4. Zakup i uruchomienie samoobsługowego urządzenia przeznaczonego do samodzielnego wypożyczania materiałów bibliotecznych widzianych na miejscu, z około 90 skrytkami, zintegrowanego z systemem

- bibliotecznym Prolib, umożliwiające czytelnikom samodzielne wypożyczenia książek – nowości wydawniczych przez 24 godziny na dobę. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel.
5. Opracowanie dokumentacji projektu budowlanego z zakresem prac, przedmiarami robót i kosztorysami inwestorskimi oraz przeprowadzenie robót remontowo-modernizacyjnych przestrzeni mieszkania będącego w dyspozycji Biblioteki, znajdującego się przy Centrum Bibliotecznym dla Dzieci i Młodzieży – Bibliotece Pana Kleksa i zaaranżowanie lokalu w połączeniu z sąsiadującym klubem Pro Libris na potrzeby Muzeum Ilustracji Książkowej, które zostanie przeniesione z V piętra (w przypadku uzyskania dofinansowania projektu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub budżetu Województwa Lubuskiego).
  6. Opracowanie dokumentacji projektu budowlanego z zakresem prac, przedmiarami robót i kosztorysami inwestorskimi dla modernizacji przestrzeni obecnego Muzeum na V piętrze z przeznaczeniem na Magazyn Zbiorów Specjalnych (po przeniesieniu Muzeum na antresolę do wyremontowanych pomieszczeń mieszkania połączonych z klubem Pro Libris). Utworzenie w zmodernizowanej przestrzeni Magazynu Zbiorów Specjalnych z zapewnieniem odpowiednich warunków dla przechowywania starodruków i innych cennych zbiorów. Przewiezienie zbiorów specjalnych z niskiego parteru. Realizacja inwestycji uzależniona od uzyskania dofinansowania projektu z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego lub budżetu Województwa Lubuskiego.
  7. Przeprowadzenie kapitalnego remontu toalet na wszystkich kondygnacjach (wymiana skorodowanych rur pionów kanalizacyjnych wraz z podejściami przyłączeniowymi i odpływowymi oraz wymiana pionów instalacji wodnej w pionie toalet męskich. Położenie nowych płytek na ścianach i podłogach, zamontowanie nowej armatury sanitarnej. Instytucja poszukuje środków na realizację inwestycji. W projekcie planu finansowego na 2025 rok inwestycja została zgłoszona do Organizatora jako „zapotrzebowanie na dodatkowe środki” celem niezbędnej realizacji inwestycji.
  8. Zakup wielkoformatowego skanera dzielowego formatu A1 na wyposażenie Pracowni Digitalizacji w celu uruchomienia nowoczesnej linii digitalizacyjnej umożliwiającej bezpieczne i szybkie skanowanie dokumentów dużego formatu. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel. Biblioteka poszukuje środków na realizację inwestycji, w Projekcie planu finansowego na 2025 rok składanego do Organizatora inwestycja została zgłoszona jako „zapotrzebowanie na dodatkowe środki na zadania inwestycyjne”.
  9. Umycie szklanej elewacji zewnętrznej części wysokiej budynku głównego Biblioteki oraz zewnętrznej części okien stałych na parterze. W Projekcie planu finansowego na 2025 rok inwestycja została zgłoszona jako „zapotrzebowanie na dodatkowe środki” w celu wykonania usługi.
  10. Remont Sali wykładowej im. dra Grzegorza Chmielewskiego na II piętrze w budynku głównym. Wymiana wykładziny na podłodze, pomalowanie ścian i sufitów. Realizacja prac remontowo – budowlanych w 2025 roku uzależniona będzie od dodatkowo pozyskanych środków na ten cel lub od wypracowanych dodatkowych własnych przychodów przez Instytucję w 2025 roku.
  11. Nowa koncepcja działania (selekcja zbiorów i nowa oferta usług) oraz zmiana aranżacji przestrzeni Czytelni Ogólnej na I piętrze oraz zamontowanie energooszczędnych, ledowych opraw oświetleniowych, wymiana wykładziny. Nowa aranżacja przestrzeni Czytelni Ogólnej w 2025 roku uzależniona będzie od środków jakie Bibliotece uda się zgromadzić na powyższy cel.
  12. Przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia oraz dokumentacji przetargowej i przeprowadzenie w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie przetargowego na ochronę osób i mienia oraz świadczenie usług recepcyjnych i obsługę szatni w budynku głównym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze przy al. Wojska Polskiego 9, na kolejne 2 lata (obecnie obowiązująca umowa wygasa 1 lutego 2025 r.). Rozważenie likwidacji tradycyjnego modelu szatni i zastąpienie go systemem samoobsługowych szafek.
  13. Realizacja II etapu projektu „Modernizacja i nowa aranżacja Sali Dębowej w budynku głównym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze” w zakresie powiększenia Sali o przestrzeń sąsiadującej z nią Galerii zgodnie z opracowaną dokumentacją projektową. Realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel.
  14. Modernizacja Galerii przy Sali Janusza Koniusza w zakresie montażu nowego systemu oświetlenia ekspozycji.
  15. Remont Pracowni Plastycznej usytuowanej w pomieszczeniu na niskim parterze. Zakres prac remontowych pomieszczenia obejmował będzie wymianę wykładziny, pomalowanie ścian i sufitu, zamontowanie nowego oświetlenia oraz wymianę części wyposażenia. Prace remontowo – budowlane zrealizowane w 2025 roku w pomieszczeniu Pracowni Plastycznej uzależnione będą od pozyskanych dodatkowych środków do budżetu od Organizatorów lub od wypracowanych własnych przychodów przez Instytucję w 2025 roku.
  16. Kontynuacja II etapu modernizacji Oddziału dla Dzieci i Młodzieży w ramach realizacji projektu pn. „Budowa Nowoczesnego Centrum Bibliotecznego dla Dzieci i Młodzieży” w zakresie nowej aranżacji przestrzeni wyremontowanej w 2015 r. i częściowo wyposażonej w nowe meble i sprzęt w następnych latach. Sukcesywne, w miarę wygospodarowanych środków, uzupełnianie wyposażenia kolejnych stref pomieszczeń w nowe meble i multimedialny sprzęt komputerowy.

17. Pilna modernizacja i rozbudowa uruchomionego w roku 2013 systemu monitoringu zewnętrznego budynku Biblioteki o dodatkowe strefy zabezpieczenia i ochrony wewnętrznej poszczególnych pomieszczeń oraz dodatkowe kamery na zewnątrz i wewnątrz obiektu. Rozbudowa przeciwwłamaniowego systemu alarmowego i monitoringu gmachu wzmocni warunki bezpieczeństwa i porządku publicznego obiektu (realizacja uzależniona od pozyskania środków finansowych na ten cel).
18. Naprawa nagrzewnic w centralach wentylacyjnych na dachu nad łącznikiem do Galerii. Przegląd i konserwacja oraz wymiana filtrów w centralach wentylacyjnych na dachu części wysokiej budynku. Realizacja usług remontowo –naprawczych w 2025 roku uzależniona będzie od dodatkowo pozyskanych środków na ten cel od Organizatora lub od wypracowanych dodatkowych przychodów własnych przez Instytucję w 2025 roku.
19. Opracowanie strategii rozwoju filii miejskich i zmian topograficznych lokalizacji agend na terenie miasta. Wdrożenie przyjętych założeń do realizacji. Starania o pozyskanie nowych lokali na siedzibę filii usytuowanych w lepszych niż dotychczas punktach miasta. Ewentualne przeniesienie bibliotek w nowe miejsca.
Dlatego też proponujemy następujące etapy dążące do stworzenia nowoczesnej sieci bibliotecznej w Zielonej Górze:
I Etap – przyłączenie Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze do Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze z gotową strukturą administracyjną i wprowadzenie na początku do systemu komputerowego jej najważniejszej i największej agendy w Zawadzie.
Przyłączenie oprócz dogodności dla użytkowników przyniesie korzyści:
  - ekonomiczne, gdyż umożliwi elastyczne wykorzystanie kadry pracowników Biblioteki Norwida, którzy mogą być równocześnie zatrudnieni w części wojewódzkiej, jak i miejskiej. Taki proces usprawnia m.in. czynności dotyczące zakupu i opracowania zbiorów realizowanych dla filii przez wyspecjalizowany i odpowiednio wyposażony technicznie Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.
  - udoskonali także zaspokojenie potrzeb gospodarczych i administracyjnych filii przez odpowiednie służby Działu Administracyjno-Gospodarczego.II Etap – ustalenie z Urzędem Miasta Zielona Góra rozmieszczenia poszczególnych agend w oparciu o plany urbanizacji i odległość poszczególnych agend od siebie (zgodnie z wytycznymi IFLA). Stworzenie sieci dużych filii (poprzez częściową likwidację małych agend z 19 agend i 3 punktów bibliotecznych), pełniących jednocześnie rolę ośrodków kultury w „małych ojczyznach”, czyli dużych i rozbudowujących się osiedlach Miasta (ok. 10 agend) + stworzenie sieci książkomatów i Bibliobusu docierającego do najdalej wysuniętych części Miasta w których, ze względu na zbyt małą gęstość zaludnienia i wysokie koszty utrzymania, nie będzie umiejscowionych pełnoetatowych filii. Przyjęcie strategii gruntownej modernizacji przestrzeni pomieszczeń filii miejskich – modernizacja dwóch agend w każdym roku.
III Etap – adaptacja i reorganizacja filii zgodnie z wypracowanym w kroku drugim porozumieniu plus wprowadzanie do bazy Biblioteki pozostałych księgozbiorów.
Proponowane zmiany dokonane będą w oparciu o dotychczasową dotację obu Bibliotek oraz środki pozyskane z projektów.
Zmiana lokalizacji poszczególnych agend bibliotecznych nie tylko nie ograniczy naszej oferty kulturalnej, ale stworzy możliwość jej wzbogacenia. Nowe, unowocześnione siedziby filii miejskich pozwolą wykreować w Zielonej Górze kolejne atrakcyjne miejsca spotkań wszystkim zainteresowanym książką w różnej postaci oraz atrakcyjnymi formami spędzania czasu wolnego, rozwojem i edukacją. Realizacja projektu uzależniona od uzyskania zgody Miasta Zielona Góra.
20. Przeprowadzenie modernizacji Filii nr 4, 9 przy ul Podgórznej i utworzenie w jej przestrzeni kolejnej w mieście biblioteki multimedialnej, nowoczesnej placówki – ośrodka kultury, wiedzy i edukacji promującego zarówno książkę i dobrą literaturę jak i multimedia oraz elektroniczny dostęp do informacji. Zakres prac obejmował będzie wykonanie robót budowlanych i wykończeniowych związanych z wymianą podłogi, malowaniem pomieszczeń oraz projekt aranżacji dla zmodernizowanej przestrzeni i wyposażenie pomieszczeń w nowe meble biblioteczne, zakup sprzętu komputerowego i multimedialnego oraz zbiorów elektronicznych. Realizacja inwestycyjnych prac remontowo – budowlanych w 2025 roku uzależniona jest od uzyskania zgody i środków finansowych z Miasta Zielona Góra.
21. Podjęcie działań w zakresie pozyskania nowego samochodu w celu zapewnienia prawidłowej obsługi transportowej dla budynku głównego i filii miejskich. Rozeznanie rynku w zakresie zawarcia umowy leasingowej.
22. Bieżąca realizacja zadań w zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego w budynku głównym Biblioteki po zakończeniu inwestycji p.poż w zakresie zabudowy głównej klatki schodowej:
  - aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego budynku Biblioteki,
  - przeprowadzenie ćwiczeń ewakuacji ludzi z budynku Biblioteki na wypadek powstania pożaru,
  - naprawa instalacji odgromowej w zakresie określonym w protokole ostatnich pomiarów rezystancji izolacji i skuteczności zerowania instalacji odgromowej w budynku głównym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. Zakończenie pomiarów częściowo wykonanych w grudniu 2022 r.,

- częściowa wymiana opraw oświetlenia ewakuacyjnego w korytarzach i na klatce schodowej ponowne przeprowadzenie przeglądu technicznego i pomiarów skuteczności oświetlenia awaryjnego.
- 23. W miarę posiadania środków finansowych sukcesywnie uzupełnianie wyposażenia działów w budynku głównym Biblioteki i na filiach w nowe meble i sprzęt komputerowy oraz inne elementy wyposażenia.
- 24. Pilne wdrożenie prac nad pozyskaniem nowego operatora punktu gastronomicznego z nową, nowoczesną ofertą i nową estetyką miejsca.
- 25. Pilne podjęcie działań nad pozyskaniem operatora samoobsługowej maszyny kawowej.
- 26. Wdrożenie polityki paperless – zakładającej ograniczenie kosztów drukowania i zużycia papieru w Bibliotece.

VII. NOWY WIZERUNEK BIBLIOTEKI

- 1) Opracowanie oraz wprowadzenie zaktualizowanego regulaminu korzystania ze zbiorów bibliotecznych Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- 2) Informatyzacja działań administracyjnych.
- 3) Planowanie i współrealizacja kampanii PR zgodnych ze strategią Biblioteki.
- 4) Współpraca z innymi działami Biblioteki w zakresie realizacji działań wizerunkowych.
- 5) Inicjowanie i realizacja akcji wizerunkowych zgodnych z polityką Biblioteki.